

PAGINI DE JURNAL

1974

3 noiembrie. Zvonurile de scumpire (iscate de manevrele economice) vădite: scumpirea pantofilor, a mătăsii și a altor produse, sunt combătute cu articole despre stabilitatea prețurilor, deși în vitrină sumele sporite au fost deja afișate. Iată și un așa-zis zahăr rafinat de 13 lei kg, care înseamnă tot stabilitate, adică scumpite (ce vremuri, zahărul la 13 lei kg! '85). Ulei nu se mai găsește, zahăr puțin. Sunt fotografiați cei ce cumpără mai mult decât le trebuie. De ce? Oamenii nu mai au încredere, de-aia fac stocuri.

A apărut Legea Patrimoniului Național. Raportor, Mitică Popescu. Despre ce este vorba? Tot ce e operă de artă îl declari în 60 de zile. Comisii MAI vin și fac evaluarea, le iau eventual (dacă nu au acte în regulă, dar cine are?). Dacă sunt opere de Muzeu, sunt cumpărate (ciordite) pe un preț simbolic. Ei bine, suntem deci cu toții săraci, totul aparține Patriei! Întrebare: le luăm de la toți cei care le-au luat din Muzeu și le-au dus la ei acasă, fără nici măcar o semnătură?

Bocancea e fiert. El e colecționar, vorbă să fie, ca doctor și a investit tot ce a luat de la pacienți în bijuterii, tablouri și icoane pe sticlă, din care mi-a vândut și mie ce-a crezut el că e mai ciuruc. Oricum, e un atentat la cei cumpărați. Mie, dacă mi se ia biblioteca, care numără până acum vreo 18.000 de cărți, cu ce mai rămân? Că vine vârsta când te scot la pensie și pensiile știm câtă valoare de cumpărare au... Unde-i economia noastră atât de înfloritoare? Nu e vorba mai curând de un faliment? (eram pesimist, nimeni până în '85 nu s-a atins de tablourile mele, de pildă. A venit o comisie care a fotografiat tot ce era pe pereți, ceea ce era un atentat la libertatea personală, și s-a dus, dar nu m-aș mira dacă s-ar trece și la alte fapte mărețe demne de epoca noastră, n.a.).

Norocul meu e că sunt antrenat cu sărăcia pe care dacă o suportți până la 30 de ani, nu știi cum îți mai cade când se repetă.

* * *

Mi se dă Premiul Asociației de București. Autor, Fănuș Neagu, care vrea să răscumpere chestia cu plagiatul *Principelui*. E o replică la refuzul U.S. de a-mi da cu prilejul celor 50 de ani, măcar o coronită. Apelul lui Fănel de a nu-l refuza m-a convins să nu fac una mare. La recepția de la Casa Scriitorilor am amintit urechilor din sală că nu suntem persoane de rangul doi, noi, scriitorii, ca să se audă! Cred că nu a plăcut chestia, dar cineva trebuie să le-o mai zică din când în când.

* * *

Masă la Mignon, cu Statul major al lui Fane (Mircea Micu, Băieșu, Laurențiu Fulga, Traian Iancu). Băieții recunosc că m-au lucrat cinstit. Le spun că am ajuns totuși la un faliment cu politica lui Stancu. E vremea unirii. Fac apel la o împăcare și cu Păunescu, care e tot o balenă Fănuș e de acord, dar Mastodontul se lasă greu. E un orgoliu cumplit. Țipă la cenaclu la actorul Pitiș: „Ești un tâmpit, nu așa se recită o poezie de-a

mea! Și se apucă să-i arate. Totul e trist și pute. Chiar tratativele mele cu acești oameni, dar când aud că cineva se duce la cineva și spune: „Dacă facem Legea drepturilor de autor să-i consultăm și pe scriitori“ și se răspunde: „Când am făcut Codul penal, i-am consultat pe borfași?“ apreciez că replica e genială, dar au aflat-o și scriitorii, care pot să dea și ei replici geniale.

* * *

La Iași, la Festivalul Eminescu, nu se acordă nici o sumă pentru invitați din partea județenei. Celor sosiți la alte manifestări, ca doctori, ingineri etc. li se acordă tot sprijinul. Nu mai suntem la modă, copiii!

* * *

Se vorbește că Virgil Teodorescu, Geo Dumitrescu, un ungur și un neamț (Breenhofer), Pop Simion și poate Adrian Păunescu vor fi noii reprezentanți ai scriitorilor în CC. Despre cei dinainte numai Mihnea are șanse de supraviețuire.

* * *

Tot despre Păunescu se spune că n-ar fi ieșit la vopsea (tatăl legionar). Pe mine mă întrebă Bucuroiu: Dacă am 12 ani în partid?

– Am, n-am Ștefan Gheorghiu!

– Asta-i!

Altfel nici un semn de la cei ce pretind că-mi sunt aproape (adică A și B). Nu țin la ranguri, dar la atâția dușmani, un titlu contează.

* * *

La Iași, Traian dixit că Dan Deșliu făcea o curte în draci reprezentantului sovietic. Foarte activ, Beniuc. Scrie de toate; a devenit și patriot.

* * *

Două reviste mă calcă pe nervi la ora asta: „Contemporanul“ și „Cinema“. Sunt cele mai bătoase. Catrinel, care snoba în draci, trage lozinci pe bandă. O secondează Mihnea Gheorghiu, Everac și Sălcudeanu. Până și Baranga se abține.

* * *

Preda bea și mănâncă pe gratis la Mogoșoia, la mesele celor săraci, crezând că i se cuvine totul. Au vrut să-l bată Mircea Micu și cu Radu Dumitru. I-a oprit Fănuș. E rău, nesimțitor, îl urăște toată lumea, domnu Barbu, îmi zice Micu.

Eu ce să le fac? Omul e genul lor, ei l-au împins peste tot, el i-a plătit, când nu le mai dă, vin la mine.

* * *

Al. Ștefănescu, plus N. Manolescu l-au propus pe Al. Paleologu și pe Breban la premiile U.S. Cu mare greutate, Romul Munteanu și cu Fănuș au împiedicat reabilitarea canaliei brebaniene.

* * *

Stabilit cu Fănuș luarea „României literare“ de la Ivașcu. – Am biroul aici, face Fănel, arătând buzunarul lui cel mic. Aștept! (nici azi nu l-a clintit nimeni pe mafiot de-acolo).

* * *

A murit nevasta lui Piru. El era plecat la Paris, să nu asiste. S-a întors cu un avion repede. Era o femeie stimabilă.

* * *

La discuțiile despre premii la U.S. Aly Ștefănescu l-a propus la premiile pentru traduceri, pur și simplu pe socru-său: Cassian Mătășaru, de profesie negustor pe vremuri, acum, de, traducător, că și știe limba, stă nemaipomenit de bine. A fost luat cu huo! Ce lume, ce lume...

* * *

Cei 250.000 de ei luați de Marin Preda ca avans nu i-au fost imputați. De ce? Nu mai avem organe fiscale? Gogulică să trăiască, el a motivat că maestrul își va onora cărțile promise...

* * *

La Fond: Pucă, Păcă, Dimov, George Tudor cerșesc, pur și simplu, pe la uși. Leu le-a aruncat 200 de lei din premiul câștigat, pe scări, ca la orbeți. Credeți că s-au rușinat, nu s-au aruncat să-i înhațe, hămăind ca niște câini?

* * *

Fănuș îmi amintește că mama lui Păunescu (basarabeanca) este ovreică. La nunta lui Păunescu cu Constanța Buzea (pe care piratul i-a furat-o lui Crânguleanu), femeia nu a fost invitată, ca să nu se vadă chestia, el dând-o pe maică-sa pe cea de-a doua nevastă a lui Păunescu senior, o țărăncă din Bârca. După câteva luni, femeia îl întreba pe Fănuș cum a fost la nuntă...

* * *

N. Ciobanu povestește lui Lotreanu că atât cât a stat la Luceafărul adică două luni, Păunescu lua câte 15.000 pe lună, cu Buzea cu tot pe materialele publicate. Îi restrângea pe ceilalți colaboratori pentru a ocupa cât mai mult spațiu.

Asta scriitor: 60.000 de la Preda, a cumpărat un Mercedes, chipurile defazectat cu 78.000 lei și câte alte chestii ('85: anul acesta a venit scadența. Suntem în plin proces cu escrocheriile poetului, așteptăm răspunsul).

* * *

Băieșu:

– Casa în care locuiesc am luat-o de la Iliescu, amenințându-l că va răspunde pentru că m-a dat afară de la „Amfiteatru“.

– Și el a primit?

– Dacă am strigat la el...

* * *

De cinci zile, Iliescu e secretar la Iași pe locul lui Potop, adus la TV (citește Cimitirul elefanților) pe locul lui Năstase, pe care Păunescu l-a făcut poet la Argeș, când era prim-secretar, și care, ajuns în București, s-a luat serios ca poet și, din poem în poem, s-a nebunit la cap. Acum Năstase se află în Pitești, unde, desculț și cu mințile aiurea, cară apă cu un urciur de la un izvor pe care-l crede mântuitor. În județul lui, cât l-a condus, se transferau toate procesele mai importante. Pe toate pancardele era scrisă deviza: „Cinste, onoare“, și se fura ca-n codru! Caragiale îl bate pe Eminescu la ora asta...

* * *

Păunescu se laudă cum îi ia el tare pe cei mai mari. Cineva îl întreabă la telefon (nomina odiosa):

– Câți bani câștigi pe lună?

– Dar dumneata? Și troncu cu telefonul. Se pare că sunt masochiști și că le place să-i sictirești.

Paul Gauguin – *The Flowers of France*

Să vedem ce se va întâmpla cu tablourile, dacă le dăm cu toții la Muzeu, începând cu Dali. Poate ne mai amintim și de vilele în construcție pentru fețe mari, împărătești.

* * *

Anunțarea romanului **Nero**, lui lăncu i-a umplut acestuia curul de gânduri. Are ce raporta. Îmi văd de treabă. Găsit excelenta lucrare a lui Eugen Cikek în franceză, la Ioana. E o bază bună. Are cam tot ce trebuie. O să încerc să-l croiesc iarna aceasta că tot n-am ce face (mă înșelam: nici astăzi nu am găsit formula care oricum trebuie să fie nouă, 85).

* * *

10 noiembrie. Lotreanu povestește că și acum M-me Gogu îl blestemă pe Păunescu:

– Să fi știut ce zace-n el! I-am luat fii-sii un ceas de aur de 12.000 lei, cadou de botez...

* * *

Complot la „Ramuri“, al doilea. Vor să publice un interviu al lui Petringenaru pe care l-am ras într-un interviu în care canală asta spune că scenariul la **Tatăl risipitor** era o mizerie, că sunt un fel de dictator și el, geniul, a făcut tot ce se putea. Vasile Niculescu oprește insanitățile. Aici e mâna lui Purcaru, Anghel, Bănulescu, țiganii crescuți la curtea mea. O să mă ocup puțin de ei.

* * *

Săraru îmi spune că C. l-a rugat să-mi spună că la masă cu mine stau cântăreți. E ori Mutașcu, ori Lotreanu, fost ofițer de contrainformații, oltean și el, crezându-se un geniu, suferind că-l laud mai mult pe primul. Dar mai sigur sunt amândoi. Ce tip, îi faci oameni și vor peste noapte premii. Amândoi vizau premiile „Săptămânii“, dar anul acesta le dau lui Păunescu și lui Săraru. După vechime, copii! Altul care suferă și așteaptă ciolanul, Beldeanu.

* * *

La Craiova, sunt propus ca membru al CC-ului! Două zile între oameni plăcuți. Totuși Nr. 1 știe că-i iubesc ideile, chiar dacă exagerează câteodată. Nu vor fi mulți scriitorii anul acesta în CC. Pe bună dreptate! Sunt însă doar candidați. Nu se lauda nevasta lui Petringenaru (și ea ovreică) că-mi încheie cariera politică, și asta numai pentru că i-am spus soțului că este un tip improvizat?

O bună impresie mi-au făcut, la Craiova, Ștefan Voitec și Gh. Petrescu, acesta, om dinamic, cu umor, primul de o rară distincție. Cei mai fericți au fost acoliții mei de realegere. Grup ostil la Primărie: Petre Gheorghe, plus Cioară, pe care l-am înjurat într-o emisiune TV. Ieri aveau amândoi ideea de a trimite întreaga revistă la cules sfeclă! Sfecla mamei lor!

* * *

Cu trei zile în urmă, scene tragice la Ministerul Culturii, relatate de Săraru, care a fost la o plenară a Consiliului. Vorbește Fulga, anunțând rece câte titluri de cărți au dispărut din planurile editoriale, an de an. În felul acesta peste cinci ani nu vom mai publica nici o carte! S-au tăiat colecțiile de **Opere**, căci de ce ne mai trebuie clasici! Au fost desființate serii importante, totul trădând un faliment cultural fără precedent. După Fulga vorbește directorul Casei Scânteii, care declară că va fi liniștat de muncitori, întrucât nu are ce să le dea de lucru. Îi trimit pe rând în concedii fără plată, dar cât mai pot rezista ei în felul acesta? Au copii, au neveste, trebuie să îi întrețină. De ce s-a ajuns aici? Și de ce să fie pedepsiți scriitorii pentru niște golani, fără patrie, fără conștiință?

Omul termină patetic: „Frați scriitori, scrieți cărți! Ajuțați clasa muncitoare...”

Bine am ajuns. Totul sub privirea lui Bălan și Ghișe, nu ale lui Popescu, prudent ca totdeauna. Vor înțelege că s-a întins coarda prea mult?

Final de circ: Ghișe e chemat să stingă focul la ruși. Ar fi fost retrase niște cărți dușmănoase din expoziția de carte rusească de la Dalles, parcă. Asta ne mai trebuia.

* * *

Sentimente tulburi. Sunt cumpărat? Mi se cere disciplină prin onoruri? Nu știu. Tragic că mi-e silă să mai scriu! Ceva s-a ars în interior. Nici eșecurile repetate nu fac bine. Apar mereu voci tinere, entuziaste. Nimeni nu e de neînlocuit. Uitarea vine repede, gloria trece repede, praful se așterne.

* * *

Lectură forțată a **Repetabilei poveri** de Păunescu. Ceva dilatat, lung, dar tragic, obsesiv. Nu e un poet mare, e un tribun mai curând un agitator de talent, obsedat de moartea prin streang. Totul iese dintr-o conștiință greu încercată care iscă versuri teribile pe alocuri.

* * *

13 noiembrie. Beldeanu povestește că la Uniunea Artiștilor Plastici a venit cineva de la CC și le-a spus limpede că Statul nu va mai cumpăra tablouri (chiar cele dedicate Congresului au fost înapoiate autorilor cu mulțumiri). Pictorii vor deveni zugravi. Dacă au studii – profesori de desen, care nu, la uzinele textile sau la scris lozinci agitatorice. Unde sunt timpurile când se achiziționau orbește toate cretinătățile și depuneau în pivnițele de la Casa Scânteii, unde zac miliarde aruncate la modul rusesc pe opere tot de stil rusesc. La gunoi cu ele, dar banii s-au dus pe apa sâmbetei, asta e. Acum, nouă, ca și pictorilor, ni se opune mișcarea de amatori, care s-a constatat, zice Cineva, că a dat destule talente (altă idee chinezească!). De altfel e o idee mai veche, proletcultistă: arta amatoare! Teatru, cinema, literatură, de plăcere, poftiți, domnilor și doamnelor...

* * *

Vine la mine Chiuzbaian, poet, magistrat care-mi spune că Petringenaru amenință cu deschiderea unui proces de calomnie împotriva mea, tocmai în aceste zile, tocmai pentru a zădărnici

alegerea mea în CC. Mafia joacă dur. Deocamdată l-am chemat eu la ACIN, în fața comisiei de onoare.

* * *

Glumă? Ceva adevărat? Cică Păunescu lasă la mese bogate să se înțeleagă că ar fi fiul natural al lui Sadoveanu! Făcut la 70 de ani! Se cunoaște...

* * *

Au început epurările la Edituri. O furie domnește în lume. Vine la mine Buzinski, după el alt turnător notoriu – Nedic Lemnar. Vor să-i ajut. Dau din umeri.

* * *

Ileana spune că la reciclare au apărut ridicări de ton, amenințări. Horia Lovinescu a fost făcut praf de Cumpănașu, șeful Cenzurii, care vorbește în limbajul anilor '48 - '52, cu amenințări și dări la gioale. Lovinescu i-a răspuns demn. Păcat că nu eram și eu pe-acolo. Alte distrații: cursanții sunt trimiși la țară ca să culeagă recolta, trei zile. Bilete de tren a II-a și mâncarea vă privește! Pe urmă o fabrică și de ce nu, ceva mai bun, o pușcărie! Dacă oamenii înghit, ce să le faci.

* * *

Totuși la alegerea mea în CC am avut o opoziție: Mizil (nevastă evreică). Nr. 1 a fost foarte binevoitor, după spusele lui Mitaș, a răspuns acuzației că aș avea un curaj care ar fi folosit rău de alții. (Vezi, Doamne, dușmanii!). Că ar fi bine, a mai spus Crețul, dacă acuzatorii mei ar avea curajul meu un compliment, oricum.

* * *

Emisiunea de luni de la TV ne-a plăcut pentru că făcea prea mult caz de cultură în loc să se ocupe de bumbăcării sau de piroane! Am un talent de a da ca vaca în scaldătoare, dar și răbdarea omenească are o limită. Oricum să dai cu piciorul culturii repetat, nici asta nu se mai poate!

* * *

Săraru confirmă spusele lui Mitache.

– Da, se spune, Șeful a fost cam nervos și că n-ar fi bine să mai fiu în CC.

– E bine să mai fie și d'ăștia nervoși, a răspuns Nr. 1. Vechea lui încredere în mine nu va fi dezmințită.

De fapt, Legea patrimoniului e făcută mai mult pentru recuperarea tablourilor luate cu jașca de cine a vrut sau n-a vrut pe vremea lui Dej, adică fețele bogate. Se spune că fostul ministru Drăghici, cel cu ranga și cu glonțul, are 30 de Luchieni veritabili. Fostul ministru al culturii, Macovei are o casă plină cu minuni, tot din brambureala care a domnit în patrimoniul la începutul revoluției. M-me Maurer și ea – o argintărie rară și așa mai departe. De data asta îmi spun că Șeful e încă o dată providențial.

* * *

Tot Săraru: Nu numai Mizil s-a opus (el știe de la Roșianu) l-a susținut și Răutu, cel care e autorul căderii **Augustului în flăcări**. Ciudat e că nici Răutu, nici Berghianu nu au căzut. Sunt candidați, deși au rude în străinătate. Politichie.

* * *

Săraru spune lucruri diformate, dar reale. Cineva din redacție, mai sigur Georgescu sau Lotreanu vinde tot. Bine de știut! Totul se confirmă, vezi Jurnalul acestuia din urmă care a fost trimis Procuraturii de către sinucigaș, unde probabil că sunt defăimat, după tot ce am făcut pentru el și curistul de Mutașcu.